

**Соколенко Т.М.**

*здобувач вищої освіти ступеня магістра*

*ОПП “Облік і оподаткування*

*спеціальності “Облік і оподаткування*

**Науковий керівник: д.е.н., проф. Кулик В.А.**

*Національний університет «Полтавська політехніка*

*імені Юрія Кондратюка»*

## **УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**

Цифровізація обліку бюджетних установ відбувається у рамках загального процесу цифрової трансформації як сучасного прояву циклічного процесу зміни технологічних епох у розвитку цивілізації.

Передумовою цифровізації у бюджетних установах стало впровадження програми «електронного уряду». В Україні технології «електронного уряду» стали активно впроваджуватися в 2010-х роках в рамках реалізації програм розвитку електронної демократії та електронного урядування (Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні, 2017; Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні, 2017). З 2018 року цей процес продовжено Концепцією розвитку цифрової економіки та суспільства (Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України, 2018) та передбачає, що велика частина взаємодії громадян і комерційних організацій з державними, муніципальними органами та бюджетними установами повинна здійснюватися в цифровому вигляді.

Завдяки реформі місцевого самоврядування та політиці децентралізації в становленні і розвитку цифрового місцевого самоврядування в Україні зроблено багато: успішно експлуатуються цифрові рішення в сфері комунікацій на муніципальному рівні; створено та підтримуються в актуальному стані цифрові системи та інформаційні ресурси з усіх найбільш пріоритетних напрямів життєдіяльності громад; більша частина інформаційних ресурсів країни формується і зосереджена як раз на муніципальному рівні; в більшості міст створено й успішно діють спеціалізовані підрозділи, які вирішують питання цифровізації; сформувався окремий напрям в діяльності організацій-розробників цифрового бізнесу, орієнтований на створення цифрових рішень для органів місцевого самоврядування. Саме такі підрозділи спонукають бюджетні установи до використання новітніх рішень, пов'язаних із цифровізацією системи управління.

Цифрова трансформація обліку бюджетних установ відбувається у певній послідовності, яка передбачає діджиталізацію облікових даних (оцифрування облікової інформації), облікових інструментів (впровадження цифрових технологій для обробки облікових даних), облікових процесів (реструктуризація каналів комунікації користувачів та впровадження необхідних технологій), облікової системи (формування цифрового

облікового простору та технологій взаємодії з системою управління) [2; 3]. Цифровізація фінансово-облікової діяльності торкається таких процедур, як прогнозування і звітність, планування і бюджетування, перевірка даних, прийняття рішень. Діджиталізація обліку та фінансування забезпечує: точність виконання операцій та надійність інформації; можливість віддаленого доступу до фінансових даних; – зручність передачі звітності та підвищення продуктивності праці; безпеку і гнучкість інформації завдяки резервному копіюванню даних у хмарних сервісах; інтеграцію та синхронізацію даних з іншими сервісами та інструментами, які використовуються установою, зокрема формування ефективних інструментів звірки, що дозволяють легко відстежувати помилки та виявляти крадіжки й шахрайство.

Позитивний ефект цифровізації обліку можливий за умови синергії нових концепцій обробки та передачі інформації, а саме бухгалтерського обліку господарських операцій в режимі реального часу (RTA); обміну електронними даними – від первинних до звітних (EDI); міжнародних стандартів подання фінансової звітності (XBRL); «хмарних технологій»; штучного інтелекту як модернізації математичного моделювання сучасними технологічними інноваціями (AI); підходів та методів обробки структурованих та неструктурованих даних великих об'ємів (BigData); цифрових реєстрів, у яких транзакції записуються у хронологічному порядку (Blockchain) тощо.

Застосування вказаних технологій при цифровізації системи управління бюджетних установ вимагає відповідних знань та навичок від управлінського персоналу [1], оскільки виконує низку функцій, а саме: 1) фінансового контролю і регулювання, оскільки цифровізація сприяє прозорості у розподілі, залученні і використанні ресурсів; 2) фінансового аналізу - завдяки процесам автоматизації збору, опрацювання і зберігання даних забезпечується швидкий доступ до актуальної інформації для планування і коригування бюджетів на макро-, мезо-, мікрорівнях; 3) комунікативну – цифровізація сприяє розбудові ефективних комунікацій як по вертикалі управління, так і по горизонталі; 4) підвищення ефективності використання ресурсів, що досягається за рахунок більш об'єктивного розподілу коштів, з урахуванням ефективності проєктів, на які вони спрямовуються, а також отримання економії внаслідок переходу від паперового адміністрування до електронного.

### **Список використаних джерел**

1. Кулик В.А. *Вимоги до фахівця з діджитал-обліку. Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. С. 64-66.*

2. Кулик В.А. *Цифровізація економіки та її вплив на підприємницьку діяльність. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет конференції (м. Полтава, 5-6 жовтня 2021 року). Полтава : ПУЕТ, 2021. 273 с. С. 95-98.*

*3. Пилипенко К.А., Кулик В.А. Вплив технології Big Data на систему бухгалтерського обліку. Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 18 лютого 2021 р.) / відп. ред. О.М. Павлова, К. В. Павлов, Л. В. Шостак, А. М. Лялюк. Луцьк, 2021. С. 344-346.*

***Тези Соколенко Т.М. є самостійною роботою студента та можуть бути опубліковані.***



***д.е.н., професор Кулик В.А.***